GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

№ 201. *Duminecă, 7 (19) Septemvre.* **1886.**

Din causa S-tei sĕrbătorĭ de Lunĭ, ḍiarulŭ nu va apăré până Marţĭ.

Braşovŭ, 5 Septemvre 1886.

Precum scimŭ, foile oficióse bismarkiane îşĭ dau mare ostenélă de-a face pe Germanĭ sĕ crédă, că Germania a fostŭ constrînsă a se da pe partea Rusiei în cestiunea bulgară. Ce fapte şi împrejurărĭ au silit'o a sprijinì politica ruséscă?

Cu analisa acestei interesante întrebărĭ se ocupă unŭ articulŭ de fondŭ din „Neue freie Presse“ dela 16 l. c. Intréga argumentaţiune a oficioşilorŭ berlinesĭ pornesce dela una şi aceeaşĭ premisă: Germania, ḍicŭ ei, trebue sĕ facă concesiunĭ Rusiei, pentru că în casulŭ contrarŭ ar ajunge între douĕ focurĭ, căcĭ Francia îndată s'ar alia cu Rusia.

Corĕspunde óre acésta versiune adevĕratei stărĭ de lucrurĭ? Numita fóiă se îndoiesce mai ântêiu despre aceea, că Rusia ar fi ameninţatŭ cu rĕsboiulŭ décă Germania nu i-ar ceda în afacerea bulgară. Rusia scie ce marĭ sforţărĭ a trebuitŭ sĕ facă la 1877/8 spre a învinge pe Turcĭ şi se va feri de a provoca aşa uşorŭ unŭ rĕsboiu europénŭ, alŭ cărui resultatŭ ar fi nesigurŭ. Dĕr Rusia nicĭ n'a întreprinsŭ nimicŭ, ce ar dovedi că a fostŭ hotărîtă a rĕspunde cu-o declaraţiă de rĕsboiu la casŭ când Germania s'ar opune politicei sale. Ḍiarele rusescĭ au adusŭ câţĭ-va articulĭ rĕsboinicĭ, dér nu esistă nicĭ o notă amenintătóre rusésca, din contră se asigură acum din Petersburg, că abdicarea prinţului Alexandru este opera prinţului Bismark.

Prinţulŭ Alexandru s'a hotărîtŭ a părăsi Bulgaria numai după ce s'a convinsŭ, că nu póte aştepta nicĭ unŭ sprijinŭ dela Berlinŭ şi dela Viena. Rusia nu'i tocmai aşa de grozavă şi în adevĕrŭ nicĭ nu e atâtŭ Rusia, câtŭ mai multŭ republica francesă, cu care cei din Berlinŭ voiescŭ sĕ sparie pe contrarii politicei bismarkiane. Inarmările francese se descriu în colorile cele mai înspăimântătóre, şi ei spunŭ mereu că Francesii, toţĭ fără deosebire, abia aştéptă momentulŭ ca sĕ sară asupra Germaniei în alianţă cu Rusia.

Căutat'a óre guvernulŭ republicei francese sĕ se apropie de Rusia în afacerea bulgară? In realitate, ḍice „N. fr. Presse, representantulŭ Franciei în Sofia n'a mersŭ cu colegulŭ sĕu rusŭ, ci cu celŭ englesŭ, şi numirea lui Herbette ca ambasadorŭ în Berlinŭ se consideră de către foile francese, ca unŭ pasŭ prevenitorŭ alŭ ministrului Freycinet faţă cu Germania. Nu este dér nicĭdecum aşa de amenintătóre posiţiunea Franciei cum o presentă oficioşii d-lui de Bismarck.

Atitudinea Angliei în faţa evenimentelorŭ bulgare e uşorŭ de înţelesŭ. Detronarea şi apoi abdicarea prinţului Alexandru a produsŭ mare amărăciune în cercurile conducătóre englese. Politica englesă a suferitŭ unŭ desastru în Bulgaria şi Englesii arŭ dori sĕ 'şĭ rĕsbune. Principele Bismark îi avea prin urmare de sigurŭ pe partea sa, décă ar fi voitŭ sĕ formeze o coaliţiune diplomatică în contra Rusiei.

Probabilŭ că şi Italia s'ar fi alăturatŭ la Anglia. Din purtarea diplomaţiei italiane, care s'a ţinutŭ reservată în cestiunea bulgară, resultă că Italia nu s'ar fi opusŭ unei eventuale protestărĭ a principelui de Bismark contra politicei rusescĭ.

Remâne încă numai Austro-Ungaria, care fără îndoiéiă este statulŭ celŭ mai multŭ interesatŭ faţă cu evenimentele bulgare. Austro-Ungaria, — ḍice „N. fr. Presse“ — se află într'o situaţiune cu totulŭ escepţională. Ómenii noştri de statŭ sciu bine, că rusificarea Bulgariei, care se pregătesce, este pentru noi unŭ mare desavantagiu. Dér cum sĕ-o împiedece, décă lanţulŭ alianţei celorŭ trei împĕraţĭ îi légă de mânĭ şi de picióre? Austriacii arŭ fi cei dintêi carĭ arŭ face oposiţiune politicei orientale rusescĭ, décă diapasonulŭ berlinesŭ alŭ politicei europene n'ar da tonurĭ atâtŭ de rusofile.

Avêndŭ în vedere dér atitudinea marilorŭ puterĭ europene în afacerea bulgară, numita fóiă nu crede, că numai prin sprijinirea dorinţelorŭ rusescĭ Germania a pututŭ sĕ susţină pacea, şi că principele Bismark n'ar fi fostŭ în stare a împiedeca altfelŭ o alianţă ruso-francesă, din contra décă Germania s'ar fi pronunţatŭ contra Rusiei, acésta avea în situaţiunea de faţă puţină speranţă de a reeşi cu planurile ei.

O cestiune fórte gravă însĕ n'a atins'o diarulŭ din cestiune. Décă în adevĕrŭ temerile de-o alianţă ruso-francesă suntŭ mai multŭ unŭ pretextŭ spre a justifica politica bismarkiană înaintea opiniunei publice germane, atuncĭ ce scopurĭ urmăresce cancelarulŭ germanŭ mergêndŭ mână în mână cu diplomaţia rusésca? Eată marea enigmă a timpului de faţă!

Colera în Ungaria şi în Croaţia.

Scirea ce s'a rĕspânditŭ prin telegrafŭ, că în *Peşta* s'a ivitŭ numai aşa numita »Cholera nostras«, nu se adeveresce. Medicii au constatatŭ din contră, că casurile de coleră întêmplate ḍilele aceste între zidurile capitalei ungare, suntŭ casurĭ de adevĕrată *coleră asiatică*. Acestŭ resultatŭ l'au datŭ cercetările microscopice, ce s'au făcutŭ cu escrementele acelorŭ individĭ, carĭ au muritŭ cu simptome de coleră. Cercetările chemice-microscopice le-au făcutŭ profesorulŭ Dr. *Scheuthauer* împreună cu *Dr. Babeşĭ* şi celŭ d'antêiu a arătatŭ în raportulŭ sĕu către direcţiunea spitalului Rochus că cercetările au constatatŭ esistenţa colerei asiatice în Budapeşta.

Foile din Peşta se linişteseŭ cu aceea că colera în acestŭ oraşŭ nu a luatŭ până acuma unŭ caracterŭ epidemicŭ. Cu tóte aceste recunoscŭ tote ḍiarele, că primăria Peştei a fostŭ surprinsă prin apariţiunea hidosului óspe, căcĭ cu tóte că se luaseră unele mĕsurĭ sanitare profilactice, nu era nimicŭ pregătitŭ pentru casulŭ unei visite seriόse a bólei asiatice. Miseria în care trăiescŭ clasele de josŭ ale poporaţiunei din capitala ungară şi locuinţele infecte şi înţesate de ómenĭ, cărora le lipsesce aerulŭ şi lumina, şi apa curată şi bună, potŭ deveni lesne vatra unei periculóse epidemii décă comuna nu va lua mĕsurile cele mai energice şi radicale.

Câtŭ pentru numĕrulŭ casurilorŭ de bólă ivite în Budapeşta, elŭ este după raporturile oficiale micŭ. Dela 12 Sept. când a isbucnitŭ până în 15 Sept. sĕ fi fostŭ numai 32 casurĭ de bólă dintre carĭ 12 persóne au muritŭ.

Mai multe casurĭ se anunţă din partea fisicului din *Raab*, unde comisiunea de epidemiă este în permanenţă dela 5 l. c. In 10 ḍile s'au bolnăvitŭ în Raab de coleră 74 de persóne, dintre carĭ au muritŭ până acum 18.

Cele mai multe jertfe le seceră colera actualmente în *Croaţia*. In comitatulŭ Fiume s'au bolnăvitŭ în 17 localităţĭ într'o singură ḍi cu totulŭ 52 persóne, dintre carĭ 13 au muritŭ. Comunele infectate de epidemiă suntŭ cu totulŭ 47 la numĕrŭ.

Evenimentele din peninsula balcanică

— Stambulov s'a exprimatŭ către unŭ corespondentŭ alŭ foii *„Matin“*: „Décă Rusia nu va viola sentimentulŭ nostru naţionalŭ, tóte potŭ trece fără incidente seriόse. Corespondenţa cu Ţarulŭ am auḍit'o numai la Ieni-Sagra şi am disŭ prinţului: „Ce aţĭ făcutŭ? Acesta nu era rolulŭ vostru; trebuia sĕ vĕ întórceţĭ cu capulŭ susŭ, sĕ aşteptaţĭ ce va face Rusia şi sĕ înfruntaţĭ tóte primejdiile.«

— Ḍiarulŭ *„Przeglad“* spune, că în cercurile oficerilorŭ ruşĭ domnesce părerea, că unŭ rĕsboiu ruso-austriacŭ e inevitabilŭ.

— In Constantinopolŭ ar fi circulândŭ sgomotulŭ că Sultanulŭ întărîtatŭ prin pofta englesă de anexiunĭ va cere ca Englesii sĕ evacueze Egiptulŭ. Acţiunea Sultanului va fi de sigurŭ sprijinită de Rusia şi de alte puterĭ, care au interese în Egiptŭ.

— In Odessa a produsŭ mare sensaţiă sosirea fără veste a flotei Mării Negre în postulŭ dela Odessa. Peste totŭ suntŭ 12 nave de rĕsboiu; din ele au plecatŭ 7 la Sevastopolŭ. In Odessa au mai rĕmasŭ 5 vapóre de rĕsboiu.

— In 2 Septemvre a sositŭ la Cattaro din Hamburgŭ unŭ vaporŭ germanŭ, încărcatŭ cu arme şi muniţii pentru Muntenegru.

— O scrisóre din Roma către *„Vossische Zeitung“* aduce interesante comunicărĭ asupra viitórei Cărţĭ verḍĭ italiane. In ea se va arăta, că Rusia s'a opritŭ dela mersulŭ sĕu agresivŭ numai vĕḍêndu-se în faţa resistenţei Italiei şi Angliei. Ea va mai conţiné depeşĭ dela ambasadorulŭ Nigra din Viena, din care reese consternaţiunea şi nesiguranţa politicei austriace imediatŭ dupĕ detronarea prinţului Alexandru. Cei din Viena au fostŭ neliniştiţĭ asupra atitudinii prinţului Bismark faţă cu Rusia, până ce comitele Kalnoky, dupĕ întêlnirea prinţului Bismark cu Giers, a întrebatŭ pe faţă la Berlinŭ, décă acolo se aprobă séu nu atitudinea recentă a Rusiei. Bismark şĭ-a datŭ părerea ḍicêndŭ, că abdicarea prinţului Alexandru este singurulŭ mijlocŭ de a se împedeca o invasiune rusésca şi o complicaţiă europénă.

— Unŭ diplomatŭ, ce stă în contactŭ apropiatŭ cu sferele din palatulŭ Sultanului, comunică unui amicŭ de aicĭ, că în Constantinopolŭ se privesce ca fórte critică situaţia, privitóre la starea de lucrurĭ din Bulgaria şi în specialŭ Sultanulŭ e fórte îngrijatŭ că se vorŭ întêmpla în curêndŭ evenimente seriόse.

— Dupĕ corespondentulŭ ḍiarului „Le Temps“ din Filipopoli, se ḍice că spiritele suntŭ totŭ turburate în provinciile rumeliote. Tribunalele parŭ că nu sciu încă despre plecarea principelui Alexandru şi continuă d'a da sentinţele în numele lui. In fine se anunţă o manifestaţiune fórte apropiată, ce trupele din garnisónă voescŭ sĕ facă în favórea lui.

De altă parte se semnaléză stăruinţele unorŭ agenţĭ strĕinĭ, carĭ încércă d'a face pe ţĕranĭ sĕ renunţe la causa principelui Alexandru. Ţĕranii par' că voescŭ şi ei asemenea d'a rĕmâné credincioşĭ principelui. Arestaţiunile continuă.

— In scrisórea publicată într'unŭ ḍiarŭ din Odessa, capitanulŭ Kavalov, spune că era decisŭ sĕ omóre pe principele Alexandru, décă acesta încerca sĕ fugă séu décă s'ar fi făcutŭ o tentativă spre a-lŭ scăpa.

Rĕspunsulŭ Sobraniei la discursulŭ regenţei.

După o lungă discuţiune în sînulŭ comisiunei, Camera bulgară a primitŭ prin aclamaţiune textulŭ următorŭ ca rĕspunsŭ la discursulŭ regenţei:

»Representanţii naţiunei, chemaţĭ în aceste timpurĭ critice pentru patriă, în sesiune estraordinară, consideră de datoria lorŭ a declara de ruşinósă şi infamă lovitura de statŭ din 21 Augustŭ, opera unui micŭ numĕrŭ de individĭ rĕu intenţionaţĭ, carĭ au mişcatŭ şi indignatŭ poporulŭ bulgarŭ şi-lŭ silì a se ridica cu armata pentru a apĕra onórea şi independenţa Corónei bulgare, a restabili ordinea legală, şi în acelaşĭ timpŭ a cere guvernului pedepsirea esemplară a autorilorŭ acestei loviturĭ criminale.

Poporulŭ bulgarŭ nu găsesce cuvinte pentru a esprima admiraţiunea sa faţă cu abnegaţiunea şi patriotismulŭ fără esemplu alŭ prinţului Alexandru, care pentru a garanta independenţa, libertatea şi drepturile statului nostru, precum şi restabilirea bunelorŭ relaţiunĭ între Rusia şi Bulgaria, a părăsitŭ într'unŭ modŭ nobilŭ Tronulŭ. Represintanţii poporului au firma speranţă că în urma acestui imensŭ sacrificiu, bunele sale relaţiunĭ se vorŭ restabili într'unŭ modŭ complectŭ.

Suntemŭ adêncŭ convinşĭ că toţĭ cetăţenii bulgarĭ pĕtrunşĭ de marele periculŭ care ameninţă patria, se vorŭ grupa împrejurulŭ guvernului, şi 'i vorŭ da ojutorulŭ şi susţinerea trebuincióså, pentru mănţinerea ordinei, păcei şi a siguranţei interióre, pentru ca statulŭ nostru sĕ ésă neatinsŭ din acéstă crisă.

Representațiunea națională exprimă recunoscința sa regențilorŭ și guvernului, pentru mĕsurile luate, pentru a asigura pacea și liniștea țĕrei, precum și pentru convocarea fără întârḑiere a unei adunări naționale, care, conformŭ constituțiunei, va trebui sĕ alégă unŭ prințŭ la tronulŭ vacantŭ.

Camera va examina cu atențiune și va vota proiectele propuse de guvernŭ, în care, ne place a declară, că avemŭ întréga încredere și care sperămŭ că va sci, prin înțelepciunea, pĕtrunderea și energia sa, sĕ ocrotéscă interesele și apĕrarea patriei.

Trăiéscă Bulgaria!

După votarea acestei adrese Camera a discutatŭ propunerea guvernului privitóre la unŭ împrumutŭ de 15 milióne, fiă în bonurĭ de tesaurŭ, fiă în vre-o altă formă.

O convorbire cu prințulŭ Alexandru.

„Revue de l'Orient" publică următórele:

Intêmplarea făcŭ ca generalulŭ Klapka sĕ se ducă la Viena tocmai când trecŭ și prințulŭ Alexandru de Battenberg pe acolo. Cu acéstă ocasiune, eroulŭ dela Komaron și eroulŭ dela Slivnița au avutŭ o convorbire fórte interesantă.

Mai întêiu prințulŭ a vorbitŭ de ultimulŭ resbelŭ contra Serbiei. „In prima ḑi de luptă, ḑise elŭ, aveamŭ numai 8 batalióne și 24 tunurĭ; cu acéstă forță trebuiamŭ sĕ apĕrŭ o liniă de vreo 10 kilometri. Ca sĕ susținŭ curagiulŭ soldațilorŭ, a trebuitŭ ca tótă ḑiua sĕ umblu pe linia de bătaiă. In acea ḑi Sêrbii atacau porturile nóstre cu multŭ curagiu; însĕ armata lorŭ era împărțită în corpurĭ micĭ, fără nicĭ o regulă și unitate de acțiunĭ. Tocmai acésta a fostŭ nenorocirea lorŭ. A doua ḑi, câteva colóne din armata sêrbéscă protejată de întărirĭ înaintă până la patru sute pașĭ de redutele nóstre. Ajungêndŭ acolo începură unŭ focŭ bine susținutŭ, așa că amŭ fostŭ nevoițĭ sĕ-i depărtămŭ, aruncândŭ șrapnele asupra lorŭ. Era ceva îngrozitorŭ sĕ veḑĭ perderile suferite de armata sêrbă atuncĭ. In sfîrșitŭ, ajutórele nóstre sosiră și atuncĭ am luatŭ ofensivă".

Prințulŭ arĕtă multă recunoscință cătră regele Milanŭ și ḑise că acestŭ suveranŭ a datŭ probe de curagiu personalŭ. Perderile suferite se datorescŭ greșelelorŭ făcute de oficerii superiorĭ. La Pirotŭ prințulŭ avea cincĭ-ḑecĭ mii ómenĭ și 52 tunurĭ. După sfîrșitulŭ bătăliei mai sosiră 10 mii și 25 tunurĭ. Așa că cu o armată de 60,000 și 72 tunurĭ înaintară spre Nișŭ.

Generalulŭ îlŭ întrebă apoi despre atitudinea Mahomedanilorŭ. Prințulŭ afirmă că au datŭ probe de multŭ curagiu, însĕ atitudinea lorŭ era mai multŭ pasivă și fără entusiasmŭ. „Cu tóte aceste, adăugă elŭ, am făcutŭ totŭ posibilulŭ sĕ le îmbunĕtățescŭ sórtea. Mai alesŭ Mahomedanii vorŭ regreta multŭ plecarea mea din Bulgaria".

Când vorbi de complotulŭ din nóptea de 21 Augustŭ, prințulŭ era fórte emoționatŭ; era fórte mâhnitŭ mai alesŭ că vĕḑuse printre conspiratorĭ și elevĭ din școla militară pe carĭ îi întreținea cu cheltuiala sa. Prințulŭ spuse că a făcutŭ călĕtoria dela Lom Palanca la Reni și dela Lom-Palanka la T.-Severinŭ pe yachtulŭ sĕu propriu.

»Când amŭ sositŭ la Filipopolŭ, urmă prințulŭ, am primitŭ dela cele trei puterĭ de Nordŭ cererĭ formale sĕ nu iscălescŭ nicĭ o hârtiă de condamnare contra conspiratorilorŭ, fiă ei militarĭ séu civilĭ, așa că nu mai puteamŭ sĕ tragŭ înaintea justiției pe capii conspirațiunei. Prin urmare nu e cu putință sĕ guverneze cineva când nu póte sĕ facă justiție. Ordinea nu póte fi observată décă legile se lasă la o parte. Deja înaintea revoluțiunei, puterile puseseră o mulțime de pedecĭ înaintea mea. Când m'am reîntorsŭ diplomația făcuse ca eu sĕ nu mai potŭ guverna. Poporulŭ bulgarŭ e bunŭ, însĕ e cam nepăsĕtorŭ, elŭ póte primi influența străină ca tóte popórele din Orientŭ. Nu e încă așa de desvoltatŭ ca sĕ aibă o constituție ca popórele din occidentŭ. Ceea ce ar conveni mai bine pentru Bulgaria ar fi unŭ guvernŭ provisoriu, care sĕ aibă în capulŭ lui unŭ omŭ energicŭ. Acésta e cu atâtŭ mai adevĕratŭ cu câtŭ clasele dirigente se potŭ conrupe fórte ușorŭ. Suntŭ o mulțime de persóne în care am avutŭ încredere și carĭ cu tóte acestea m'au trădatŭ într'unŭ modŭ infamŭ. Ómenii carĭ formézá elita națiunii au arĕtatŭ o purtare nedemnă față cu mine. Décă poporulŭ bulgarŭ m'ar chema înapoi nu mĕ voiu duce decâtŭ când puterile îmĭ vorŭ da garanția că voiu puté sĕ îndeplinescŭ misiunea după opiniunea și consciința mea".

După unele jurnale, prințulŭ ar fi prevĕḑutŭ pentru Bulgaria o epocă de turburărĭ, așa că nu numai poporulŭ bulgarŭ, dér și alțĭ factorĭ vorŭ fi în favórea lui. Putemŭ afirma, scriă »Revue de l'Orient«, că prințulŭ n'a ḑisŭ asemenea vorbe.

Francia și Anglia.

„La France" publică unŭ articulŭ fórte aspru în contra foilorŭ englese care cerŭ, ca Anglia, în schimbulŭ succesului Rusiei în cestiunea bulgară, sĕ se recompenseze prin Egiptŭ. Étă ce scrie fóia francesă:

Câtŭ timpŭ va esista o națiune francesă, niciodată nu vomŭ permite barbariei engleze sĕ se stabiléscă în Egiptŭ, o țéră care a fostŭ fecundată de aprópe unŭ seculŭ cu sângele nostru, cu aurulŭ nostru, cu geniulŭ nostru. Francia este în același timpŭ o putere continentală și maritimă. Intréga istoriă a civilisațiunei se 'nvĕrtesce împrejurulŭ basenului Mării Mediterane. *Liberarea acestei mări este pentru noi o datoriă mai urgentă, decâtŭ liberarea provincielorŭ nóstre renane.* Acestea s'au perdutŭ de cătră imperiu după o resistență nu cu totulŭ negloriósă, Egiptulŭ însĕ s'a perdutŭ de cătră republică, în modŭ habĕucŭ, în urma unei nențelegerĭ și fără luptă. Injosirea e cu atâtŭ mai mare, și acésta explică nerĕbdarea nóstră. Palma e mai prôspĕtă, obrazulŭ nu este încă roșu... Foile engleze potŭ face cele mai ridicule asemĕnărĭ între Egiptŭ și Tunesia, ba chiar între Nouĕle Hebride, noi nu primimŭ schimbulŭ. Francia nu va suferi niciodată rușinea, d'a se confisca Egiptulŭ de cătră Anglia.

SCIRILE ḐILEI.

Astă séră sosesce în Brașovŭ P. S. S. Metropolitulŭ *Mironŭ Romanulŭ*, care va asista Duminecă la oficiulŭ divinŭ în biserica S-lui Neculae din Prundŭ, și apoi va pleca în Rĕșnovŭ, ca sĕ sfințéscă biserica.

—x—

Trupele, care compunŭ garnisóna *Brașovului*, s'au întorsŭ Joi dela manevră.

—x—

In *ministerulŭ unguerescŭ de finance* se lucréză la reducerea proiectelorŭ de bugete ale singuraticelorŭ ministerie. Se mai vorbesce și de economii în cheltuelile comune, afară numai de cheltuelile privitóre la întroducerea treptată a puscei de repetițiune în armată. — E curiosŭ că guvernulŭ unguerescŭ se gândesce la economii la pragulŭ morții stării financiare; și mai curiosŭ că de vre-o doi, trei anĭ economiele se prefacŭ totŭ în deficite colosale. Marĭ scamatorĭ mai suntŭ și miniștri ungurescĭ!

—x—

Ministrulŭ cultelorŭ și instrucțiunii d. Trefort, la întrebarea că ce facultate e competentă a nostrifica diplomele de doctorŭ în sciințele de statŭ, obținute la universitățĭ străine, a dispusŭ ca nostrificare de acestŭ felŭ se cuvine esclusivŭ facultățilorŭ de dreptŭ și de sciințele de statŭ și că astfelŭ de diplome, întru câtŭ după organisarea unguréscă suntŭ de nostrificatŭ, au sĕ se nostrifice nu ca diplome filosofice, ci ca diplome de doctorŭ în sciințele de statŭ.

—x—

„Ellenzék" ḑice că pe ministrulŭ *Trefortŭ* l'a apucatŭ mania *dărniciei*. Elŭ a denumitŭ de profesóră la scóla de statŭ din Györgyfalĕu pe d-ra E. K. cu o plată anuală de 600 fl. v. a. »Nicĭ o învĕțătóre dela scólele elementare de statŭ din comitatulŭ Clușiului n'are o plată așa de mare, ba nicĭ chiar învĕțătorulŭ primarŭ din Györgyfalĕu, prin urmare — continuă numitulŭ ḑiarŭ — acéstă neobicĭnuită dărniciă pe dreptulŭ stîrnesce în noi cea mai mare mirare, căcĭ nu înțelegemŭ, ce ar însemna acéstă îmbunătățire a salarului învĕțătorescŭ, când învĕțătorilorŭ dela scólele comunale le dă salarulŭ pe jumĕtate? Orĭ dóră a făcut'o acésta d. Trefortŭ pentru meritele d-șórei E. K....? Póte sĕ aibă numita d-șóră merite, dér ce atinge causa învĕțămêntului maghiarŭ nimenĭ, ru cunósce nicĭ unŭ meritŭ de alŭ ei. Ce însemnă dér plata de 600 fl.?... Insémnă bina disposiție a ministrului Trefortŭ, acea disposiție, care de multe orĭ l'a dusŭ pe curtenețulŭ ministru la sĕvêrșirea unorŭ astfelŭ de fapte estra-ordinare". — Cu alte cuvinte, ministrulŭ Trefort e și curtesanŭ pe lângă alte — »calitățĭ«:

—x—

Membrii mai tinerĭ ardelenĭ ai *stângei estreme* din dieta unguréscă lucréză într'acolo, ca acéstă partidă sĕ renunțe la abstinența lorŭ față cu delegațiunile și pe viitorŭ sĕ trimétă representanțĭ în ele. Maioritatea partidei însĕ intenționéză o nouă și violentă companiă în contra instituțiunilorŭ comune.

—x—

Ministrulŭ unguerescŭ de agricultură, industriă și comerțŭ a încunosciințatŭ camera de comerțŭ și industriă din Clușiu, că unii fabricanțĭ austriacĭ imitéză fabricatele de postavŭ din Brașovŭ și Sibiiu, le împrăștie apoi prin agenții lorŭ călĕtorĭ ca fabricantŭ ardeleanŭ și le punŭ în vêndare. Considerândŭ actuala situațiune a industriașilorŭ ardelenĭ, carĭ au nevoiă de sprijinŭ, precum și mișcarea ce e în curgere în favórea industriei ardelene, comercianții din circumscripțiunea camerei clușiene suntŭ rugațĭ a urmări cu atențiune acéstă afacere și a lămuri publiculŭ asupra eventualelorŭ abusurĭ în acéstă direcțiune.

—x—

»Pruncului Românŭ« scrie că mai mulțĭ *oficerĭ din armata austriacă* au cerutŭ sĕ ia parte la manevrele armatei române.

—x—

Cetimŭ în „Voința Națională": D. C. *Pascali*, terminândŭ studiile de pictură la scóla de Bele Arte din Munich, s'a întorsŭ în țéră. Lucrările compatriotului nostru au fostŭ fórte apreciate în străinătate. Suntemŭ informațĭ că tênĕrulŭ pictorŭ se va stabili în curêndŭ în Bucurescĭ. Ĭ urămŭ reușită bună și suntemŭ fericițĭ că putemŭ anunța apariținnea unui nou talentŭ, care vine sĕ mărescă mica, dér frumósa pleiadă a junilorŭ noștri artiștĭ.

—x—

Marțĭ diminéța gâdele Kozarek *a esecutatŭ* prin spêndurare în *Vucovar* pe ucigașii Kusman Novakovicĭ și Gajo Nicolicĭ.

—x—

Cetimŭ în „Liberalulŭ« din *Iașĭ*, că Marțĭ, cu trenulŭ de 7 ore, au plecatŭ în America vre-o 40 de Israelițĭ, cu trenulŭ de 4 p m. au mai plecatŭ 8.

—x—

In »Fóia ordinațiunilorŭ poliției" din *Viena se urmăresce fișpanulŭ* comitatului *Bistrița-Năsăudŭ*, br. Desideriu *Banffy*; în același timpŭ organele autorității suntŭ avisate *sĕ aresteze* pe numitulŭ fișpanŭ îndată ce va călca pe pămêntulŭ austriacŭ, fiindcă a impedecatŭ cu forța acțiunea oficială a unei autoritățĭ. — Cetitorii noștri își aducŭ aminte, că fișpanulŭ Banffy a alungatŭ cu gendarmĭ o comisiune judecătéscă din Bucovina, care voia sĕ reguleze o afacere printóre la unŭ teritoriu, pentru care e certă între fondulŭ religionarŭ alŭ Bucovinei și între comuna ardelénă Borgotiha.

—x—

Erĭ, Vinerĭ, studenții din Bucuresĭ au plecatŭ la *congresulŭ din Bêrladŭ*. La Tecucĭ ei s'au întâlnitŭ cu studenții din Iașĭ cu carĭ dimpreună au plecatŭ mai departe. La Bêrlad s'au făcutŭ pregătirĭ marĭ pentru primirea studențilorŭ. Congresulŭ s'a deschisŭ aḑĭ Sâmbătă ținêndu-se și conferința »Rĕscóla Românilorŭ ardelenĭ sub căpetenia lorŭ Horia" de d. Demetrescu Marinŭ. Duminecă 7 Septemvre studenții vorŭ visita localitățile mai însemnate; după amiaḑĭ va fi a doua ședință a congresului, când se vorŭ ține alte douĕ conferințe: »Evoluțiunea« de d. Lateșŭ și „Rolulŭ tinerimei în mișcarea socială« de d. Teodoru. Séra se va da o representația teatrală în onórea studențilorŭ de trupa d. Vlădicescu, anume angagiată de primăria orașului. Lunĭ, 8 Septemvre, se va ținea a treia și cea din urmă ședință a congresului, când se va ceti și conferința »Omulŭ și societatea« de d. Caracașŭ. Séra comuna va da unŭ banchetŭ în onórea ștudențilorŭ. La 9 Septemvre diminéța studenții vorŭ părăsi Bârladulŭ.

Afacerea mocanilorŭ ardelenĭ.

Amŭ comunicatŭ scirea că *guvernulŭ românŭ* prin d-lŭ ministru de finanțe *Nacu* a avutŭ bunăvoința a permite mocanilorŭ ardelenĭ sĕ 'șĭ trécă vitele la pășunatŭ în România, cu obiectele ce ținŭ de tărle, fără ca la vamă sĕ mai depună garanție în banĭ. Bieții mocanĭ, carĭ nu sciu cum sĕ mai mulțăméscă guvernului românŭ, pentrucă i-a scăpatŭ de miseria ce'i aștepta, décă nu și-ar fi mai pututŭ trece vitele în România, sĕ vĕdŭ acum isbindu-se de marĭ pedecĭ la vamă.

Ce e dreptŭ, din ministerulŭ financelorŭ s'a adresatŭ șefilorŭ perceptorĭ unŭ avisŭ de cuprinsulŭ următorŭ:

Anulŭ 1886, Luna Augustŭ 26.

Ministerulŭ Financelorŭ
Circumscripțiunea vamală
Nr. 178.

Domnule Șef-Perceptorŭ,

Referindu-mĕ la ordinulŭ Nr. 113/86, vi se face cunoscutŭ că, conformŭ articulului 244 din legea generală a vămilorŭ, sunteți autorisatŭ sĕ admitețĭ vite la pășunatŭ în țéră în modŭ escepționalŭ: în basa de garanții date de persóne domiciliate în țéră și cunoscute ca îndeajunsŭ solvabile.

In basa aceleeașĭ garanții vețĭ admite și căruțele, caii, vitele și hainele necesare pentru ómenii de serviciu.

Aprețiarea solvabilității însĕ cade în rĕspunderea d-vóstră personală.

Primițĭ etc.

(Sem.) *A. Ionescu.*

D-Sale D-lui Șef.-Perceptorŭ alŭ Vămei Brețocea.

Étă acum ce ni se scrie în privința greutățilorŭ ce le 'ntêmpina mocanii la vamă:

Acum ne năcăjescŭ vameșii, fiindcă nu ne primescŭ garanții ce'ĭ avemŭ, ómenĭ onești și de omeniă, ci ne mână la proprietarĭ.

Dér *noi mergemŭ cu averea nóstră în România*. noi suntemŭ rĕspunḑĕtorĭ, căcĭ averea ce o trecemŭ noi în România e destulă garanție, pe când garantulŭ e numai unŭ omŭ, care sĕ ne dea pe noi înainte cu oile și cu averea nóstră.

Vameşii ḑicŭ, că au primitŭ ordinŭ dela inspectorulŭ vamalŭ din Predealŭ, ca numai aceia sĕ se priméscă ca garanţĭ, carĭ au o avere îndoită decâtŭ face garanţia.

Voicu Roşculeţŭ.

Va sĕ ḑică bieţii mocanĭ suntŭ espuşĭ a alerga după garanţĭ pe carĭ sĕ'i róge şi sĕ le plătéscă póte sume marĭ de banĭ, pentru ca sĕ dea garanţiă pentru ei. Atuncĭ care e înlesnirea? Sarŭ bieţii mocanĭ din lacŭ în puţŭ.

Noi suntemŭ convinşĭ, că nu acésta a fostŭ intenţiunea guvernului românŭ când a binevoitŭ a înlesni mocanilorŭ trecerea vitelorŭ lorŭ în România. Intenţiunea a fostŭ din cele mai bune şi se vede că aci e éraşĭ o rea interpretare a disposiţiunei ministerului de finance din partea funcţionarilorŭ dela vamă.

Ne luămŭ îndrăsnéla a ruga pe d-lŭ ministru de finanţe *Nacu,* ca sĕ binevoiéscă a dispune sĕ se înlăture aceste neajunsurĭ, şi nu ne îndoimŭ că va şi face acésta.

Din comitatulŭ Albei-inferióre, Septemvre 1886.

Acestŭ comitatŭ în preponderanţă inpopulatŭ cu Românĭ, în a cărui teritoriu zace o metropoliă română şi care numeră o mulţime de posesorĭ românĭ, a ajunsŭ adĭ teatrulŭ falnicilorŭ luptătorĭ ai kulturegyletului maghiarŭ, numĕrândŭ o grămadă de membri contribuitorĭ cu miile şi sunt convinsŭ, că între membrii aceia vorŭ fi şi Românĭ şi banii daţĭ de slabii Românĭ suntŭ aci amestecaţĭ pentru a ajuta o ideă scrintită.

Cunóscemŭ mai mulţĭ inteligenţĭ românĭ, carĭ au faţa nespălată a mărturisi, că au fostŭ siliţĭ (?) a se subscrie din causa presiunei vice-comitelui, a solgăbirĕului şi a altorŭ ómenĭ amăgitorĭ, însĕ credemŭ că suntŭ mulţĭ între noi, carĭ pe ascunsŭ s'au înscrisŭ... Se lăudau cu deosebire treburile mănóse, ce le-ar face kulturegyletiştii în cercurile curatŭ românescĭ ale Blaşului şi Vinţulŭ inferiorŭ.

Şi unii şi alţii suntŭ ómenĭ laşĭ, cei dintâiu pentru că nu sciu a-şĭ păstra atâta independinţă personală, ca sĕ pótă respinge dela sine atarĭ afronturĭ, éră ceilalţĭ, pitulaţĭ, suntŭ ómenĭ şi mai periculoşĭ, căcĭ voescŭ a şedea pe două scaune.

Omului i stă mintea în locŭ, când cugetă la atâta slăbiciune şi nu póte sĕ 'şi vedéscă pe deplinŭ disprețulŭ ce merită astfelŭ de purtare cameleonică. Décă n'ar esista astfelŭ de amfibii, carĭ prin atingerea lorŭ molipsescŭ şi pe alţii, multe rele n'ar esista, dér la tóte este de vină chiar purtarea publicului inteligentŭ faţă cu aceştĭ cameleonĭ, pe carĭ indulgenţa netrebnică îi cruţă, şi de multe orĭ mai veḑĭ şi acea năsdrăvăniă ce-i împărtăşesce la onorurĭ.

Pe acéstă cale rĕtăcită amŭ ajunsŭ în acestŭ comitatŭ la acea tréptă, încâtŭ elementulŭ românescŭ este desconsideratŭ, batjocoritŭ, maltratatŭ, împuşcatŭ ca cânii turbaţĭ, apoi de ómenĭ conducĕtorĭ nimenĭ nu vré sĕ sciă. Nu mai veḑĭ Românĭ la congregaţiunĭ comitatense, nu mai voesce nimenĭ a sci de-o înţelegere comună, ba chiar convorbirele particulare se învêrtescŭ pe lângă lucrurĭ secundare şi fiăcare aştéptă sĕ-i cadă din ceriu porumbulŭ friptŭ în gură.

Unii bărbaţĭ românĭ espuşĭ persecuţiunilorŭ se lasă în mâna sorţii, şi ceilalţĭ stau ca marmura neclintiţĭ, ba unii au obrazulŭ a se bucura de acele persecuţiunĭ neomenescĭ, şi a se căciuli înaintea persecutorilorŭ. Décă nu le-amŭ vede aceste slăbiciunĭ nu nĭ-amŭ puté esplica multele suferinţe ale neamului românescŭ, îndurate pre acestŭ pămêntŭ străvechiu, şi vĕḑêndu-le acum numai aceea putemŭ constata, că ómenii născuţĭ de mamă română au făcutŭ multŭ rĕu neamulni lorŭ prin intrigă şi conduşĭ de sêmţulŭ urgisitŭ alŭ egoismului. Acum în timpulŭ luminei este unŭ ce gravŭ a constata astfelŭ de pornirĭ, şi avemŭ cause grave ai întreba pe cei cu musca pe căciulă: quo usque tandem?

Mulţĭ nesocotescŭ mersulŭ lucrurilorŭ şi se mângăe cu mintea nebunului, că altmintrea totŭ nu ar puté sĕ mêrgă, ba se escusă cu slăbiciunile celorlalţĭ, însĕ nicĭ odată nu i veḑĭ că punŭ umĕrulŭ pentru stîrpirea rĕului. Sĕ-şĭ aducă însĕ aceştia aminte de sórtea surcelelorŭ singuratice şi vorŭ vedé abisulŭ, care-i aştéptă. Nu vorŭ fi atuncĭ scutiţĭ nicĭ cei ce suntŭ înscrişĭ la Kulturegylet precum nicĭ adĭ nu uită Ungurenii a numi pe aristocraţii ardelenĭ »oláh mágnások“.

Sĕ nu se pară nimĕrui că cele scrise aci suntŭ purcese din pesimism, căcĭ mai rea stare ca aceea în care se află inteliginţa din acestŭ comitatŭ nu credŭ sĕ mai esiste în alte părţĭ, căcĭ nicĭ la o populaţiune de 160 de mii de Românĭ nu avemŭ măcarŭ unŭ singurŭ solgăbirĕu de viţă română, ci din contră avemŭ o mulţime de funcţionarĭ politicĭ şi judecătorescĭ, carĭ nu sciu limba românéscă, şi aceştia facŭ dreptate nêmului românescŭ după cum îi taiă capulŭ.

Óre corespunde demnităţii unui poporŭ autohtonŭ, ca în centrulŭ oficiului comitatensŭ sĕ nu se sufere limba română celŭ puţinŭ ca limbă mijlocitóre, şi ca acolo sĕ nu pótă fi aplicatŭ nicĭ unŭ sufletŭ de oficialŭ românŭ. Pentru a fi astfelŭ batjocuritŭ contribue poporulŭ românŭ la tóte sarcinele publice? Pentru a suferi aceste suntemŭ noi născuţĭ şi crescuţĭ la şcólă cu pâne românéscă de către nisce părinţĭ lipsiţĭ, carĭ tóte li-au jertfitŭ pentru fiii lorŭ numai ca sĕ fimŭ mântuiţĭ de impilărĭ ilegale, cum adĭ le vedemŭ la totŭ pasulŭ, fără ca noi laolaltă sĕ ne opunemŭ încălcărilorŭ legilorŭ sancţionate?

Nu dela contrarii noştri sĕ aşteptămŭ până ce le va veni gustulŭ a observa legea, ci noi cu purtare bărbătéscă suntemŭ chiămaţĭ a-le impune respectarea legilorŭ, şi sĕ nu ne lăsămŭ a fi batjocuriţĭ de o minoritate compusă din nisce elemente eterogene şi şoviniste.

Când ne vomŭ pĕtrunde de sfânta datorinţă ce-o are fiăcare, de-a susţine dreptulŭ sĕu naturalŭ şi recunoscutŭ ca principiu alŭ vieţei fiăcărui poporŭ atuncĭ va înceta barbarismulŭ, vorŭ înceta împilările arbitrare, însĕ fără luptă şi abnegaţiune nu se póte ajunge la nicĭ unŭ altŭ resultatŭ decâtŭ la acela, de care adĭ sufere amarŭ némulŭ nostru din lipsa conducerei sănĕtóse, a nemărginitei nepriceperĭ şi a vanităţii egoistice inperechiate cu frică nebasată.

Cine va voi sĕ ilustrămŭ în specialŭ cele mai susŭ dise póte sĕ capete desluşirĭ orĭ şi când dela

Xenophon.

Cursulŭ de industriă din Sânte-jude.

Domnule Redactorŭ! Intr'unulŭ din numerii precedenţĭ ai „Gaz. Trans.“ vĕ comunicarămŭ partea primă a cursului instituitŭ în Sânte-jude din 1—31 Aug. a. c. — aurăritulŭ şi coloritulŭ; cu acéstă ocasiune luămŭ voiă a vĕ scrie ceva despre partea a doua a aceluia — *industria de casă.* Acésta a constatŭ din împletiturĭ de papură, de paiă şi de răchiţĭ întregĭ şi cioplite. Obiectele lucrate au fostŭ felurite şi anume: corfe, rogojinĭ, pălării, sticle îmbrăcate şi alte multe, de forme fórte diferite şi interesante. Nu numai lucrarea mecanică s'a învĕţatŭ aicĭ, ci şi alte multe particularităţĭ, aparţênĕtóre acestui ramŭ de industriă. Metodulŭ, după care sĕ se propună acésta mai cu succesŭ în şcólă, încă nu a lipsitŭ din programulŭ cursului. Tóte acestea au urmatŭ după unŭ sistemŭ anumitŭ, satisfăcêndŭ pe deplinŭ aşteptările participanţilorŭ. Instrucţiunea a fostŭ gratuită. Obiectele, lucraté de participanţĭ pentru învĕţare, încă s'a concesŭ a şi-le lua aceştia cu sine, ca sĕ le aibă ca modele. Conducĕtorulŭ cursului industriei de casă, d-lŭ învĕţătorŭ *Petru Grama,* în insufleţirea sa pentru lăţirea acestorŭ cunoscinţe la poporulŭ nostru, tóte jertfele le-a făcutŭ; nimicŭ n'a cruţatŭ, nicĭ chiar pe sine, numai sĕ ajungă mai uşorŭ la scopŭ; dómna consórtă a sa încă l'a ajutatŭ în parte mare, căcĭ cu tótă greutatea lucrărilorŭ sale, pe lângă unŭ preţŭ de totŭ neînsemnatŭ, a provĕḑutŭ cu costŭ şi cu tóte cele de lipsă pentru cuartirŭ pe cei mai mulţĭ participanţĭ, carĭ, în condiţiunĭ puţinŭ favoritóre, nu au fostŭ provĕḑuţĭ în mĕsură suficientă cu necesariile subsistenţei. Tóte aceste jertfe capĕtă o însemnătate cu atâtŭ mai mare, cu câtŭ e constatatŭ, că d-lŭ Grama de pe o parte se află în nisce condiţiunĭ de subsistinţă de totŭ puţinŭ suficiente, deşi numĕră 25 de anĭ de serviciu învĕţătorescŭ, ér pe de altă parte nicĭ adĭ nu are unŭ salarŭ anualŭ mai mare ca 120 fl. Ne simţimŭ pré deobligaţĭ atâtŭ faţă de d-lŭ P. Grama ca instructorŭ câtŭ şi faţă de d-na consórtă a D-sale ca menageră şi-i rugămŭ a primi şi pe acéstă cale cordiala nóstră mulţămită.

La însărcinarea tuturorŭ participanţilorŭ cursului.

G. Moianŭ.

Ultime scirĭ.

Sofia, 16 Septemvre. — Se constată că Rusia se ţine mereu într'o mare reservă faţă cu regenţa. Ea ar voi sĕ véḑă creându-se unŭ curentŭ de opiniunĭ spontaneu care ar merge spre dênsa cu încredere, în loculŭ resumaţiunei pline de rĕcelĭ ce întâlnesce. De aceea consululŭ Rusiei, primindŭ biroulŭ adunărei, care venia ca sĕ remită depeşa către Ţar votată ierĭ de Cameră, nu s'a sfiitŭ a spune că regenţa, nefiindŭ încă recunoscută de Rusia, trebuia ca Camera şi guvernulŭ sĕ se arate prudenţĭ. Se crede în órecarĭ cercurĭ că mai multe pasagii din rĕspunsulŭ votatŭ astăḑĭ suntŭ de natură a escita nemulţumirea la St. Petersburg. Se aştéptă sosirea generalului Kaulbars şi se crede că acesta desfăşura multă dibăciă şi spiritŭ de împăcare pentru a duce misiunea sa la bunŭ sfîrşitŭ.

Sofia, 16 Septemvre. — Camera a amânatŭ discuţiunea proiectului de împrumutŭ. Proiectalŭ de rescumpărare a imobilelorŭ prinţului Alecsandru a fostŭ depusŭ pe biroulŭ adunărei. Suma se ridică la 2 milióne cincĭ sute de mii de francĭ, dintre carĭ 840,000 francĭ le datoreşce prinţulŭ unei case din Berlinŭ.

Berlinŭ, 16 Septemvre. — Consiliulŭ federalŭ a adoptatŭ o propunere a guvernului prusianŭ, cerêndŭ prelungirea micei stărĭ de asediu la Berlinŭ şi împrejurimĭ.

Atentatulŭ contra ministrului Brătianu.

(Telegr. part.)

Bucurescĭ, 17 Septemvre séra. — Aséră pe la 7 óre séra, pe când ministru Brătianu se întorcea dela ministerŭ acasă, însoţitŭ de deputatulŭ Robescu, unŭ individŭ, care sta în dreptulŭ legaţiunii austro-ungare a trasŭ cu revolverulŭ asupră-i. Din norocire glonţulŭ de calibrulŭ celŭ mai mare devià, atinse însĕ pe d. Robescu. Când asasinulŭ vrù sĕ descarce revolverulŭ a doua óră, unŭ sergentŭ de stradă puse mâna pe elŭ. Cetăţenii din apropiare au încercatŭ sĕ facă dreptate pe locŭ, dér d. Brătianu i-a opritŭ. Asasinulŭ se numesce Stoica Alexandru, micŭ comerciantŭ în Rîmnicu săratŭ, o figură arogantă şi hotărîtŭ la orĭ-ce; urmărea de multŭ timpŭ pe d. Brătianu. Intrebatŭ fiindŭ de d. Brătianu, că de ce a vrutŭ sĕ-lŭ omóre, asasinulŭ rĕspunse: Értă-mĕ, sunt nenorocitŭ! Procurorulŭ şi parchetulŭ sosì la faţa locului. Asasinulŭ declarà, că mai mulţĭ membri ai oposiţiei, pentru o bună recompensă, au pusŭ sĕ omóre pe primulŭ ministru, şi că i s'a şi datŭ o poliţă de 5000 lei. Mulţime de cetăţenĭ au felicitatŭ pe d. Brătianu că a scăpatŭ. Telegrame de felicitare i s'au adresatŭ. Adĭ diminéţă a fostŭ manifestaţiă a cetăţenilorŭ, d. Brătianu le mulţămì. Indignaţia contra asasinului şi autorilorŭ este fórte mare.

DIVERSE.

Regina la baiă. — Regina Italiei Margareta se află de vre-o câteva ḑile la băile din Courmayeur în Savonia. Unŭ ucasŭ alŭ administraţiei băilorŭ a exclusŭ pe celalaltŭ publicŭ dela băi pentru ora, în care ia baiă rĕgina. Inalta damă era surprinsă a nu vedé pe nimenĭ şi după ce i se explicà causa, protestă şi ḑise: „Décă omulŭ în apă nu are pe cineva, cu care sĕ mai converseze, sĕ urĕsce şi nu stă în apă totŭ timpulŭ prescrisŭ“. Acum era permisŭ orĭ şi cui sĕ ia baiă deodată cu regina, dér nicĭ o damă nu cutéză sĕ foloséscă baia în presenţa reginei şi administraţia băilorŭ se vĕḑŭ silită a oferi fetiţelorŭ de scólă bilete gratuite, spre a ţiné de urîtŭ pe înalta damă.

Bibliografiă.

Convorbirĭ literare, revistă lunară, scienţifică-literară; apare în Bucurescĭ sub direcţiunea d-lui *Iacobŭ Negruzzi,* şi costă pe anŭ 20 lei, pentru Transilvania 15 lei. — Nr. 6 dela 1 Septemvre conţine: O parenteză pentru chestiunea neologismelorŭ române, de Aureliu Sterca-Şuluţiu. — Nazat! Revistă teatrală politică şi umoristică a anului 1885 (Tabloulŭ 1 şi 2), de I. Negruzzi şi D. R. Rosetti. — Studii de literatura francesă (Corneille), de Xenophon C. Gheorghiu. — Marşulŭ meu funebru (poesiă), de S. Bodnărescu. — Bibliografiă.

Amiculŭ Familiei, ḑiarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ literarŭ, cu ilustraţiunĭ; apare în Gherla (Szamos-Ujvar) de două orĭ pe lună şi costă 4 fl. pe anŭ. Proprietarŭ, Redactorŭ şi Editorŭ: *Nicolau F. Negruţiu.* — Nr. 16 dela 15 (27) Augustŭ conţine: La meḑulŭ nopţii; Pe marea lumei (poesii) de G. Simu. — Babeta, romanŭ de Teochar Alexi. — Alexis şi Dora, elegiă, de C. Morariu. — La o cocónă (poesiă) de G. Simu. — Casa de sub colină (o istoriă din Carpaţĭ), de Lucreţia Frenţiu. — Diverse. — Ilustraţiunea a două surorĭ frumóse: una înşelată de amorŭ, alta măritată după unŭ bărbatŭ netrebnicŭ. — Nr. 17 dela 1 Septemvre: Babeta (urmare); Universitatea din Cernăuţŭ şi celelalte scóle române din secululŭ XV — XII (urmare) de Dr. Gregoriu Silaşi; Te vĕdŭ — te-audŭ . . ., Prin crangŭ, Fiorĭ (poesii) de N. A. Bogdanŭ; Vremea trece, — Georgiu Vasiliu, Epitafŭ, — T. V. Păcăţanŭ; Tóte durerile — G. Simu; Fântâna dorului (urmare); Diverse; Logogrifŭ; Susŭ în raiulŭ fericirilorŭ, (ilustraţiune).

A eşitŭ de sub tiparŭ: **Carte de cetire maghiară** cu întroducere în **Sintacsa limbei maghiare,** pentru scólele secundare, preparandii şi pentru privaţĭ, de *Dr. Iónŭ Crişianŭ* şi *Nicolau Putnoky,* profesorĭ. Partea II. Sibiiu 1886. Opulŭ acesta forméză o parte întregitóre a studiului limbei maghiare şi constă din două părţĭ principale: partea primă se ocupă cu sintacsa limbei maghiare, tractândŭ însuşirile acestei limbĭ în asemĕnare cu limba română, ér partea a doua conţine bucăţĭ de cetire din prosă şi poesiă, urmate de diferite notiţe şi esplicărĭ. Opulŭ are formatŭ 8⁰ în mărime de 183 pag. şi costă 1 fl., legatŭ 1 fl. 15 cr.

* * *

Memoriulŭ corpului didacticŭ din Jaşĭ asupra **Proiectului de lege alŭ instrucţiunei publice,** presentatŭ corpurilorŭ legiuitóre în 4 Ianuariu 1886. Jaşĭ, 1886. Tipografia Naţională, (Strada Alex.) Formatŭ mare 8⁰ de 255 pag.

* * *

Geografiă *pentru scólele poporale române,* lucrată de *D. Făgărăşanŭ* şi *S. Moldovanŭ,* profesorĭ. Braşovŭ, editura lui H. Zeidner, 1886. Preţulŭ 30 cr.

* * *

Insciinţare. Am onóre a aduce la cunoscinţă d-lorŭ învĕţătorĭ, că prin înalta ordinaţiune ministerială de dto 5 Iuliu a. c. s'a eschisŭ din usulŭ scólelorŭ **numai ediţiunea a doua** a manualului meu de »Geografia Ungariei“ (tip. în 1877; prin urmare ediţiunile posterióre şi în specialŭ ediţiunea a V. se potŭ folosi şi mai departe în scólele nóstre.

Dr. Nicolau Popŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Septemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4% . . .	107 15
Rentă de hârtiă 5% . .	94.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	100.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	— —
Bonurĭ rurale ungare . .	104.90
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—
Bonurĭ rurale transilvane	105.—
Bonurĭ croato-slavone . .	105.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120.80
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	125.80
Renta de hărtiă austriacă	84 50
Renta de arg. austr. . .	85 30
Renta de aurŭ austr. . .	118 75
Losurile din 1860 . . .	140 50
Acţiunile băncei austro-ungare	862 —
Act. băncei de creditŭ ung.	288.50
Act. băncei de creditŭ austr.	278 50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.97
Napoleon-d'orĭ	9.98
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.70
Londra 10 Livres sterlinge	126.65

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 4 Septemvre st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . .	94—	95—
Renta rom. amort. (5%) .	96¾	97½
» convert. (6%) .	88—	88½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	34—
Credit fonc. rural (7%) . .	103½	104¼
» „ „ (5%) .	87½	87¾
» » urban (7%) . .	100—	101—
» » » (6%) .	92—	92½
» » » (5%) . .	82—	83—
Banca naţională a României 500 Lei	1030	1046
Ac. de asig. Dacia-Rom.	272	276
« » » Naţională	213	220
Aurŭ contra bilete de bancă . .	13.95	14.15
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.01	2.02

Nr. 1965/1886.

Concursŭ.

Postulŭ de notarŭ comunalŭ în comuna Sĕliste, comitatulŭ Sibiiului, devenindŭ prin mórte vacantŭ, pentru îndeplinirea acestui postŭ se escrie concursŭ.

Pe lângă salarulŭ anualŭ de 600 fl. notarulŭ comunalŭ pentru lucrări private se remunerézá după tarifulŭ existentŭ.

Cei ce dorescŭ a câştiga acestŭ postŭ suntŭ provocaţĭ decĭ a-şĭ înainta cererile provĕdute cu dovadă despre cualificaţiunea legală celŭ multŭ pănă în finea lunei lui Octomvre st. n. la subscrisulŭ.

Sĕliste, în 13 Septemvre 1886.

Pretorele supremŭ alŭ cercului:
Liviu de Lemény.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiascá a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonézá din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.